

การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี*

CREATION OF A BASIC WESTERN MUSIC THEORY INSTRUCTIONAL PACKAGE USING THE CIPPA MODEL FOR MATHAYOM 1 STUDENTS AT CHANTHABURI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

อนุวัชร ร้อยมา*, มนสิการ เหล่าวานิช, ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ

Anuwat Royma*, Monsikarn Laovanich, Natsarun Tissadikun

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Master of Education Program, Rajabhat Bansomdejchaopraya University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E mail: artpoiasd090@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดล ชิปปา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อการใช้ชุดการสอน การวิจัยเป็นเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง แบบ (One Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 11 คน ที่มีต่อชุดการสอน สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Signed Ranks Test จากผลวิจัยการวิจัยพบว่า ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา แบ่งออกเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93, S.D. = 0.08$) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน สามารถ อ่าน เขียน อธิบายสัญลักษณ์เครื่องหมายทางดนตรีสากลได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้นหลังจากการเรียน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.17$)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ชุดการสอน, ชิปปา (CIPPA Model), ทักษะทางดนตรี, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The Objectives of this Research were to create a Basic Western Music Theory Instructional Package Using the CIPPA Model for Mathayom 1 Students at Chanthaburi College of Dramatic Arts. To compare the students' learning achievement before and after using the instructional package on Basic Western Music Theory based on the (CIPPA Model). To investigate students' satisfaction

toward the use of the instructional package. This research employed a quantitative approach using a quasi-experimental design with a one-group pretest–posttest design. The research instruments included the instructional package on basic Western music theory and lesson plans used for instructional implementation. The data collection instruments consisted of a learning achievement test and a student satisfaction questionnaire. The sample group comprised 11 Grade 7 students at Chanthaburi College of Dramatic Arts. The statistical methods used for data analysis were mean, standard deviation, and the Wilcoxon Signed Ranks Test. The results revealed that the instructional package based on the CIPPA model consisted of four learning units. The overall effectiveness of the instructional package was rated at the highest level ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.08). After receiving instruction through the developed package, students demonstrated improved abilities in reading, writing, and explaining Western music symbols and notations accurately and effectively. Furthermore, the posttest learning achievement scores were significantly higher than the pretest scores at the .05 level of statistical significance. In addition, students' satisfaction toward the use of the instructional package was found to be at the highest level ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.17)

Keywords: CIPPA Model, Instructional Package, Learning Achievement, Musical Skills, Student Satisfaction

บทนำ

ดนตรีเป็นศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสติปัญญา อารมณ์ สังคม และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา วิชาดนตรีจึงถูกบรรจุอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและพื้นฐานทางศิลปะอย่างรอบด้าน การเรียนรู้ดนตรีไม่เพียงมุ่งเน้นทักษะการบรรเลงหรือการร้องเพลงเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สมาธิ ความอดทน และทักษะการฟังอย่างมีคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีในสถานศึกษาทั่วไปมักเน้นการบรรยายและการท่องจำ มากกว่าการสร้าง ความเข้าใจเชิงลึกและการเชื่อมโยงกับการปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจ ไม่สามารถอ่านโน้ต วิเคราะห์ โครงสร้างเพลง เข้าใจจังหวะ และใช้สัญลักษณ์ทางดนตรีได้อย่างถูกต้อง เมื่อผู้เรียนจากโรงเรียนทั่วไปเข้าสู่สถาบัน ที่เน้นการเรียนดนตรีอย่างเข้มข้น เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์ มักประสบปัญหาในการทำความเข้าใจเนื้อหาทฤษฎีที่มีความซับซ้อน เนื่องจากขาดพื้นฐานที่มั่นคง ส่งผลต่อความมั่นใจ การประยุกต์ใช้ความรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางดนตรี (จิตติวิทย์ พิทักษ์ และคณะ, 2563) หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพด้านนาฏดุริยางคศิลป์ ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นพลเมืองที่ดี ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม ตลอดจน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่และยั่งยืน (กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม, 2562)

แม้ว่าหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั่วประเทศจะอยู่ภายใต้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งมีการกำหนดเนื้อหาวิชาและโครงสร้างหลักสูตรในลักษณะเดียวกันทุกแห่ง ของรายวิชา ดนตรีสากล 1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเวลาเรียน 240 ชั่วโมงต่อภาคเรียน 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวม 6 หน่วยกิต มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทางดนตรีทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 สาระ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของดนตรีสากล ทฤษฎีดนตรีสากล การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี และการประยุกต์เผยแพร่ผลงาน โดยเฉพาะสาระที่ 2 ว่าด้วยทฤษฎีดนตรีสากล ถือเป็นแกนกลางในการเชื่อมโยง ความรู้สู่การปฏิบัติ เช่น การอ่าน เขียน และวิเคราะห์ห้องค์ประกอบทางดนตรีเพื่อใช้ในการบรรเลงจริง

แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลับมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในแต่ละภูมิภาค อันเนื่องมาจากแนวทางการจัดการเรียนการสอนและบริบทของผู้เรียนที่ไม่เหมือนกันในแต่ละพื้นที่ จากการสอบถามข้อมูลจากครูผู้สอนในแต่ละวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่าแนวทางการจัดการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีสากลมีความหลากหลายตามลักษณะของผู้เรียนและแนวคิดของผู้สอน เช่น ภาคเหนือ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ มีการจัดการเรียนรู้แบบเชื่อมโยง Integrated Learning โดยให้ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ ใช้เครื่องดนตรีเอกของตนเองเป็นสื่อหลักในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงหลักการทางดนตรีเข้ากับการเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างเข้าใจและมีประสิทธิภาพ (ทวีคุณ มาลีชัย, 2568) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ใช้การจัดการเรียนรู้แบบก้าวหน้า Progressive Learning โดยสอนเนื้อหาทฤษฎีจากง่ายไปยาก เน้นการสร้างพื้นฐานในการอ่านโน้ตและจังหวะ มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพและเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจน รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ศิริพงศ์ สมบูรณ์, 2568) ในส่วนของภาคกลาง วิทยาลัยนาฏศิลป์ มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการสำรวจพื้นฐานของนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน จากนั้นจัดการเรียนปรับพื้นฐานเป็นเวลา 5 วันก่อนเริ่มเรียนตามเกณฑ์หลักสูตร เพื่อให้ครูผู้สอนเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนอย่างละเอียด มีการกำหนดการเรียนเป็นเรียนปฏิบัติ 3 วัน ทฤษฎี 1 วัน และเรียนรวมวง 1 วันต่อสัปดาห์ เน้นการมอบหมายแบบฝึกหัดเพื่อเสริมความเข้าใจ และมีระบบการวัดผลที่ตรงไปตรงมา ช่วยให้ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้ชัดเจนและต่อเนื่อง (ชัยพร สว่างวรรณ, 2568) ภาคใต้ วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง มีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ความสมดุลระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะในช่วงต้นภาคเรียน จะมุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ทฤษฎีอย่างเป็นระบบก่อนเข้าสู่การฝึกปฏิบัติจริง ครูผู้สอนจัดให้มีการเรียนทฤษฎีวันละ 1 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่องจนถึงกลางภาค เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องจังหวะการอ่านโน้ต และเครื่องหมายทางดนตรีได้อย่างถูกต้องและมั่นคง ก่อนนำไปประยุกต์ใช้กับเครื่องดนตรีของตนเอง นอกจากนี้ยังมีการใช้ กิจกรรมกลุ่มแบบเกมดนตรี เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้สนุกและไม่กดดัน โดยให้นักเรียนคละกลุ่มตามระดับความสามารถ เก่ง/กลาง/อ่อน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ Cooperative Learning และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น ลดช่องว่างของความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาทฤษฎีดนตรีของนักเรียนส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในระดับที่ดี (อรปรียา วิริโยธิน, 2568) ภาคตะวันออก วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัย ระหว่างปีการศึกษา พ.ศ. 2565 - 2567 พบว่า นักเรียนในแต่ละปีการศึกษามีผลการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีนักเรียนกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละปีการศึกษาไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการสอบปลายภาคด้านทฤษฎีดนตรีสากล ปัญหานี้อาจสะท้อนถึงบริบทเฉพาะของผู้เรียนในพื้นที่ภาคตะวันออก ซึ่งนักเรียนจำนวนหนึ่งมาจากโรงเรียนสายสามัญ ที่ขาดการเรียนรู้พื้นฐานทางดนตรีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เมื่อเข้าสู่การเรียนการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่ต้องอาศัยความเข้าใจในทฤษฎีดนตรีพื้นฐาน จึงเกิดความยากในการปรับตัว ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติทางดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้เทียบเท่าสถาบันอื่น ๆ ดังนั้น การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ที่มุ่งเน้นศึกษาปัญหาและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่เพื่อแก้ไขจุดอ่อนของผู้เรียนในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางตัวอย่างในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันนาฏศิลป์อื่น ๆ ทั่วประเทศในอนาคต จากข้อจำกัดที่กล่าวมา จึงจำเป็นต้องมีการปรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สอดคล้องกับ

ธรรมชาติของวิชาดนตรีที่ต้องอาศัยทั้งความรู้ ความเข้าใจ และการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุม 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การสร้างความรู้ (Construction) 2) การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) 3) การฝึกปฏิบัติ (Process skills) 4) การนำไปประยุกต์ใช้ (physical participation) และ 5) การประยุกต์ใช้ (Application) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยจัดขั้นตอนการสอนเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นทบทวนความรู้เดิม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน 2) ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ 3) ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 4) ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม 5) ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ 6) ขั้นแสดงผลงาน เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนด้วยการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น 7) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ (ทิตินา แชมมณี และคณะ, 2548) เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการสอนอื่น เช่น Problem-Based Learning (PBL) ซึ่งเน้นการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง แต่ไม่ได้มีกระบวนการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง หรือ Project-Based Learning (PBL) ที่เหมาะกับการทำโครงการขนาดใหญ่แต่ใช้เวลาและทรัพยากรมากเกินไปสำหรับรายวิชาทฤษฎีพื้นฐาน และ Cooperative Learning ที่แม้จะเน้นการทำงานร่วมกันแต่ไม่เน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นขั้นตอน จะเห็นได้ว่า CIPPA Model มีจุดเด่นที่เหนือกว่า เพราะผสมผสานจุดแข็งของรูปแบบเหล่านั้นเข้าด้วยกันอย่างสมดุล โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ ได้คิด ได้ทำ ได้ฝึก และได้ใช้ความรู้จริงในบริบทของตนเอง การนำโมเดลชิปปาที่มีการจัดลำดับในการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นเป็นตอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ โมเดลชิปปาที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนแล้วชุดการสอน ยังเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญต่อการส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้น ๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การอภิปราย หรือกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้น (กัญญา ศรีตั้ง, 2556) ชุดการสอน เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองภายใต้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนทั้งในด้านเนื้อหา ขั้นตอนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ อีกทั้งยังสามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะรายวิชา ความสามารถของผู้เรียน และบริบทของห้องเรียนแต่ละแห่งได้อย่างยืดหยุ่น จึงนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ทั้งในเชิงความรู้และทักษะการปฏิบัติ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบโมเดลชิปปา และสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดการสอนดังกล่าว ผลการวิจัยที่ได้รับจะเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาแนวทางการสอนทฤษฎีดนตรีสากลในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อไป รวมถึงเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนดนตรีและนักวิจัยด้านการศึกษาดนตรีในการพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบ การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบ (One Group Pretest-Posttest Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2568 จำนวน 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และสื่อประกอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา

หน่วยการเรียนรู้/แผน	เรื่อง	ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	พื้นฐานการอ่านโน้ตสากล	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	ระบบบันทึกลีลาโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	ตัวโน้ตและตัวหยุด	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น	5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางซาร์ป	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	Major Scale	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	เครื่องหมายแปลงเสียง	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	C major	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การประยุกต์ใช้	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	มินิคอนเสิร์ต	2
	รวม	12

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ครอบคลุมเนื้อหาทั้งก่อนและหลังการเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ต่อชุดการสอนเรื่องพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน และด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูล

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนดนตรี
สากล

1.2 ศึกษาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโมเดลชิปปา

1.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน จัดลำดับเนื้อหาของบทเรียนอย่างเป็นระบบจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น และออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

2. การสร้างชุดการสอนพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา

2.1 ทำการศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ศึกษากระบวนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงพิจารณารายละเอียดองค์ประกอบต่าง ๆ ทำการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านดนตรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

2.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง โมเดลชิปปา เพื่อนำหลักการและแนวคิดของรูปแบบการเรียนรู้นี้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ให้มีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การปฏิบัติ และการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาดนตรีสากล 1 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 12 ชั่วโมง ทั้งหมด 6 สัปดาห์

2.5 นำเสนอ ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ที่สร้างเสร็จแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เพื่อให้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบจะถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาให้ชุดการสอนให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.6 นำเสนอ ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นที่ได้รับการปรับปรุง และแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านทำการตรวจสอบ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่าง ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล ผลการพิจารณาพบว่าชุดการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.08) โดยด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.14) ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.14) ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.14) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ทั้งนี้ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ประเมินมีดังต่อไปนี้

2.6.1 นายไพรัตน์ แสงทอง อาจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีศึกษา

2.6.2 จ.ส.อ. สมาน รักจันทร์ ข้าราชการบำนาญ โรงเรียนวัดดอนทองตำแหน่งครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีดนตรีสากล

2.6.3 นายไพศาล ศรีชัยทุ่ง อาจารย์ประจำด้านวัดผลกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

2.7 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการปรับแก้ไข โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง ในรูปแบบ Rating Scale จากผู้เชี่ยวชาญ ของชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ค่าดัชนีเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความเที่ยงตรงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการทดลองใช้ (Try-out) จากนั้น นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง เพื่อรับรองคุณภาพและความสอดคล้องของชุดการสอนก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.8 ดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอน (Try Out) เรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นกับนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างหลักที่ใช้เก็บข้อมูล เพื่อประเมินความเข้าใจใน เนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และระดับความยากง่ายของชุดการสอน ผลการทดลองใช้ชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลกับกลุ่มทดลองใช้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 14.82 คะแนน และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.10 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 20.36 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 คะแนน อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นหลังจากใช้ชุดการสอน จากนั้นนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขชุดการ สอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.9 สร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบ โมเดลซิปปา (CIPPA Model) จนได้ชุดการสอนที่ผ่านการปรับปรุงและตรวจสอบคุณภาพอย่างสมบูรณ์ เหมาะสม สำหรับการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานวิจัยต่อไป

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน/หลังเรียน

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยยึดหลักสูตร เพื่อให้แบบทดสอบมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity)

3.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และการวัดผล จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ภาษาที่ใช้ และดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบ ผู้วิจัยวิเคราะห์ และสรุปผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละ ข้อ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ มีข้อความถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 25 ข้อ และมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 5 ข้อ ซึ่งทุกข้อมีค่า IOC สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มากกว่า 0.5 แสดงว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลได้ และทำการปรับปรุงข้อความถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญต่อไป

3.4 นำผลการทำแบบทดสอบของนักเรียนทั้งหมดตรวจให้คะแนน ดังนี้ นำคะแนนที่ได้มาหาค่า ความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) เป็น รายข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จากนั้นคัดเลือกข้อสอบ ที่มีความยากง่าย ที่อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 ผลที่ได้คือ ข้อสอบ สามารถนำไปใช้ได้ทั้ง 30 ข้อ

3.5 นำแบบทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.79 ถือว่าแบบทดสอบมีความ เชื่อถือได้สูง

3.6 ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล มาใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ รวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนการสอน

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดการสอน เรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับแก้ให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเที่ยงตรง โดยประเมินในรูปแบบของ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า แบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ มีข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 17 ข้อ และมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 3 ข้อ ซึ่งทุกรายการมีค่า IOC สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การประเมิน และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่า IOC จากนั้น ผู้วิจัยทำการคัดเลือกข้อที่มีค่ามากกว่า 0.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อทำการปรับแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจ ก่อนนำไปทดลองใช้

4.6 นำแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ ไปทดลอง กับนักเรียนที่ไม่ใช่ ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อตรวจสอบความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อเสนอมาพัฒนาปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์

4.7 ได้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ ชุดการสอนพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยต่อไป

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปตรวจหาความเหมาะสมและประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ทำการประเมิน ประสิทธิภาพของชุดการสอน หาความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของเนื้อหา ซึ่งประเมินในรูปแบบของ Rating Scale ลิเคิร์ต (Likert Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมและความสอดคล้องเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าความเหมาะสมและความสอดคล้องเฉลี่ยรวม 4.93 (ระดับมาก) ถือว่าชุดการสอนมีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น หาความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of item objective congruence-IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยข้อคำถามและความสอดคล้องจะต้องมีค่า ความเที่ยงตรงและสอดคล้องไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย 0.50 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 30 ข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดการสอน หาความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of item objective congruence-IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยข้อคำถามและความสอดคล้องจะต้องมีค่า ความเที่ยงตรงและสอดคล้องไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือวิจัยมีประสิทธิภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบ One Group Pretest-Posttest Design (องอาจ นัยพัฒน์, 2554)

ซึ่งมีรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ t-test แบบ Dependent

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
E	T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างการทดลอง
T1	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทดลองหรือทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
X	หมายถึง	การเรียนผ่านชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล
T2	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลองหรือทดสอบหลังเรียน (Posttest)

โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและออกแบบชุดการสอน
2. นำชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาและปรับปรุง
3. สร้างและพัฒนาแบบทดสอบและแบบสอบถามความพึงพอใจ
4. ทดลองใช้เครื่องมือในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียง
5. ดำเนินการเก็บข้อมูลจริง โดยมีขั้นตอนดังนี้:
ก่อนดำเนินกิจกรรมใน สัปดาห์ที่ 1 : ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
สัปดาห์ที่ 1 - 6 : ดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนตาม CIPPA Model
หลังดำเนินกิจกรรมใน สัปดาห์ที่ 6 : ทดสอบหลังเรียน (Posttest) และตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ
6. วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้จัดการการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test

2. ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. การสร้างชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ประกอบด้วยการประเมินใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล รวมจำนวน 20 ข้อ ผลการพิจารณาพบว่าชุดการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.93, S.D. = 0.08)

ตารางที่ 3 การสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ข้อ	รายการข้อความ	คุณภาพของชุดการสอน		ผลการประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
1	วัตถุประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์สามารถชี้วัดทักษะทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติได้	4.67	0.58	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์เหมาะสมกับระดับความรู้และอายุของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	5.00	0.00	มากที่สุด
4	วัตถุประสงค์สามารถสร้างแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนของผู้เรียนได้	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา				
5	เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลอย่างครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
6	เนื้อหามีลำดับการนำเสนอที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
7	เนื้อหาเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้	4.67	0.58	มากที่สุด
8	เนื้อหามีความถูกต้องตาม	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการเรียนการสอน				
9	วิธีการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของชุดการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
10	วิธีการสอนส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
11	ครูสามารถปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียนได้	5.00	0.00	มากที่สุด
12	การเรียนการสอนกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และทักษะการวิเคราะห์ของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน				
13	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
15	สื่อการสอน (เช่น แบบฝึกหัด, เครื่องดนตรี, สื่อดิจิทัล) ใช้งานง่ายและเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
16	สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล				
17	วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
18	แบบประเมินครอบคลุมทักษะทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
19	การประเมินสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20	การวัดผลและประเมินผลช่วยให้ครูปรับปรุงการสอนและผู้เรียนพัฒนาตนเองได้	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.93	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 การสร้างชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ประกอบด้วยการประเมินใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล รวมจำนวน 20 ข้อ ผลการพิจารณาพบว่าชุดการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.93,

S.D. = 0.08) โดยด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.92, S.D. = 0.14) ด้านเนื้อหา ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.14) ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน ($\bar{X}$ = 4.92, S.D. = 0.14) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00)

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผลวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$ = 25.09, S.D. = 1.92) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 13.27, S.D. = 2.24) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test (n = 11)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	N	$\bar{X}$	S.D.	Wilcoxon	
					Z	Sig.
ก่อนเรียน	30	11	13.27	2.24	-2.956 ¹	<0.001 ²
หลังเรียน	30	11	25.09	1.92		

¹Based on negative ranks และ ²มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้จัดการการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นฝึกหัดวัดผล ($\bar{X}$ = 25.09, S.D. = 1.92) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย จากการทดสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 13.27, S.D. = 2.24) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

ตารางที่ 5 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา

ข้อ	รายการข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		ผลการประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหา				
1	เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐาน	4.64	0.50	มากที่สุด
2	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความรู้ของผู้เรียน	4.27	0.65	มาก
3	ลำดับการสอนเป็นระบบ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.45	0.69	มาก
4	แบบฝึกหัดและตัวอย่างในชุดการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา	4.45	0.69	มาก
5	เนื้อหาในชุดการสอนสามารถเชื่อมโยงกับการปฏิบัติได้	4.27	0.79	มาก
ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ				
6	คำอธิบายในชุดการสอนชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.36	0.67	มาก
7	สื่อประกอบ เช่น โน้ต แผ่นงาน วิดีทัศน์ ช่วยให้เรียนรู้สะดวก	4.45	0.52	มาก
8	ภาพประกอบและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา	4.73	0.65	มากที่สุด
9	ตัวอย่างในชุดการสอนสอดคล้องกับแบบฝึกหัด	4.27	0.90	มาก
10	การจัดวางเนื้อหาและสื่อประกอบทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็ว	4.64	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (ต่อ)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ		ผลการประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด				
11	กิจกรรมในชุดการสอนช่วยฝึกทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ	4.45	0.82	มาก
12	แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติจริงของผู้เรียน	4.82	0.40	มากที่สุด
13	กิจกรรมเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติได้ดี	4.64	0.50	มากที่สุด
14	จำนวนกิจกรรมและแบบฝึกหัดเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.09	0.83	มาก
15	กิจกรรมและแบบฝึกหัดสามารถทำได้ด้วยตนเอง	4.55	0.69	มากที่สุด
ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน				
16	แบบฝึกหัดและกิจกรรมกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียน	4.64	0.50	มากที่สุด
17	ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นเต้นและอยากเรียนต่อ	4.55	0.52	มากที่สุด
ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน				
18	นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.55	0.69	มากที่สุด
19	ชุดการสอนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ	4.73	0.47	มากที่สุด
20	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากชุดการสอนในการปฏิบัติ	4.55	0.82	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.50	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ความพึงพอใจของของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล ประกอบด้วย การประเมินใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน และด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.38) ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.30) ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.16) ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.44) ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.36)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล โดยใช้รูปแบบชิปปา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำไปสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดการสอนเรื่องพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลโดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า คุณภาพของชุดการสอนโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.08) ครอบคลุมด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน รวมถึงด้านการวัดและประเมินผล สะท้อนให้เห็นว่าชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริงในบริบทการจัดการเรียนการสอนดนตรีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาชุดการสอนตามกระบวนการออกแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์เนื้อหา การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ

ประกอบการสอน ตลอดจนการทดลองใช้และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและผู้เรียนในรอบทดลอง ส่งผลให้ชุดการสอนมีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับบริบทผู้เรียน เมื่อพิจารณาโครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานการอ่านโน้ตและระบบบันทึกเสียงบนบรรทัด 5 เส้น หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Major Scale และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การประยุกต์ใช้ผ่านกิจกรรมมินิคอนเสิร์ต พบว่าการจัดลำดับเนื้อหาเป็นไปอย่างมีระบบ เริ่มจากความรู้พื้นฐานไปสู่การพัฒนาทักษะ และต่อยอดสู่การประยุกต์ใช้จริง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีเข้ากับการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วยอย่างชัดเจน เช่น ความสามารถในการอ่านและเขียนโน้ต การแยกจังหวะและค่านโน้ต และการนำความรู้ไปใช้ในการแสดงดนตรี ยังช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีทิศทางที่ชัดเจน และเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติทางดนตรีผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบซีปปา (CIPPA Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Construction) การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครู (Interaction) การพัฒนาทักษะกระบวนการคิด (Process Skills) การมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติ (Physical Participation) และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application) การออกแบบกิจกรรมในชุดการสอน เช่น การฝึกอ่านโน้ต การฝึกจังหวะ การทำแบบฝึกปฏิบัติ การซ้อมบทเพลง และการจัดกิจกรรมมินิคอนเสิร์ต ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Constructivism) ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้ มากกว่าการรับข้อมูลจากครูเพียงฝ่ายเดียว นอกจากนี้ การนำกิจกรรมมินิคอนเสิร์ตมาเป็นกิจกรรมสุดท้ายของชุดการสอน ยังช่วยเติมเต็มมิติของการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะทางดนตรีในสถานการณ์จริง ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ด้านการอ่านโน้ต จังหวะ และบันไดเสียงมาบูรณาการร่วมกับทักษะการแสดง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง รวมถึงทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในรายวิชาดนตรีและศิลปศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดา สะดี และภาสดา ภาคาผล ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้ดนตรีโดยใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติ พบว่าการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและทำงานร่วมกัน ช่วยเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาและพัฒนาทักษะการแสดงดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุดา สะดี และภาสดา ภาคาผล, 2568)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนที่เรียนผ่านชุดการสอนเรื่อง พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล จากการวิเคราะห์เชิงสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งบ่งชี้ว่าชุดการสอนมีผลในเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้านความเข้าใจและทักษะพื้นฐานของทฤษฎีดนตรีสากล เช่น การอ่านโน้ต การกำหนดค่านโน้ตและตัวหยุด การอ่านจังหวะพื้นฐาน ตลอดจนการสร้างและจำแนกบันไดเสียงหลักในลักษณะเชิงกระบวนการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นอาจอธิบายได้จากการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน การจัดเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อยที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติที่สอดคล้องกับทักษะที่ต้องการประเมิน และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติซ้ำอย่างต่อเนื่อง สะท้อนผล (reflection) ซึ่งทั้งหมดยังเป็นหลักการพื้นฐานของการเรียนรู้เชิงโครงสร้าง (structured learning) ที่ถูกสนับสนุนโดยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (constructivism) และแนวคิดการประมวลความรู้เชิงลึก (deep processing) การจัดการกิจกรรมที่กระตุ้นการปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาและการผลิตผลงานจริงจะช่วยให้ความจำและการนำความรู้ไปใช้ยาวนานขึ้น (เบญจวรรณ เลิศทองคำ และอลงกรณ์ อัครวิไลวรรณ, 2568) งานวิจัยไทยที่ศึกษาแนวทางเหล่านี้ในบริบทของการพัฒนาชุดฝึกทักษะดนตรีและกิจกรรมการเรียนรู้พบผลเช่นเดียวกันว่าการปฏิบัติจริงและการสะท้อนผลทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ควรสังเกตข้อจำกัดเชิงระเบียบวิธี เช่น ขนาด

ตัวอย่าง การเลือกกลุ่มทดลองแบบเจาะจง ระยะเวลาการทดลอง และความเป็นไปได้ของผลกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น บุคลากรผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อขนาดของผลสัมฤทธิ์ที่พบ ดังนั้น การสรุปผลควรระบุว่า ผลสัมฤทธิ์ที่เพิ่มขึ้นสะท้อนประสิทธิผลของชุดการสอนภายใต้บริบทการทดลองนี้ และยังคงจำเป็นต้องมีการศึกษาซ้ำในบริบทอื่น ๆ พร้อมการควบคุมตัวแปรเพิ่มเติม เช่น การสุ่มและการมีกลุ่มควบคุม เพื่อยืนยันความทั่วไปของผลลัพธ์ (โอภาส สุวรรณโพธิ์ และนักวิจัย สุนทรธนะผล, 2565)

3. การสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนนี้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.17 และโดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงความพึงพอใจต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดการสอน เช่น ความชัดเจนของเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ ความน่าสนใจของสื่อการสอน และโอกาสในการปฏิบัติจริงที่ชุดการสอนมอบให้ ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้จากแนวคิดด้านแรงจูงใจและจิตวิทยาการเรียนรู้ โดยเฉพาะทฤษฎีแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และแนวคิดความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา (Self-Determination Theory) ซึ่งระบุว่าผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เมื่อได้รับการตอบสนองต่อความรู้สึกของความสามารถของตนเอง (perceived competence) การมีอิสระในการเรียนรู้และตัดสินใจ (autonomy) และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (relatedness) การจัดกิจกรรมในชุดการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำงานร่วมกัน และนำเสนอผลงานต่อผู้อื่น เช่น กิจกรรมการซ้อมดนตรีและการแสดงมินิคอนเสิร์ต ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกประสบความสำเร็จและความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและมีแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลฤดี ไชยศิริ ที่กล่าวว่า ความปรารถนาที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายให้สำเร็จ โดยมีการตั้งเป้าหมายและวางแผนถึงกระบวนการที่จะไปให้ถึงเป้าหมายอย่างชัดเจนและเป็นระบบ โดยผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความพยายาม มุ่งมั่น อดทนต่อการทำงาน มีความรับผิดชอบสูง กล้าคิดกล้าตัดสินใจ มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ตรง งานวิจัยด้านการสอนดนตรีและกิจกรรมการเรียนรู้ยืนยันว่าการออกแบบกิจกรรมที่ให้โอกาสการปฏิบัติและการแสดงผลงาน เช่น มินิคอนเสิร์ต ช่วยเพิ่มทั้งความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในการตีความผลความพึงพอใจ ควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของอคติจากการให้คะแนน เช่น social desirability หรือความปรารถนาที่จะตอบเชิงบวกต่อครูผู้สอน และควรมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเสริม สัมภาษณ์เชิงลึกหรือสังเกตการเรียนการสอน เพื่อให้เข้าใจบริบทและสาเหตุที่แท้จริงของความพึงพอใจนั้น ๆ มากขึ้น การศึกษาเชิงผสม (mixed-methods) ในอนาคตจะช่วยยืนยันและขยายผลเชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบของชุดการสอนกับความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ที่พบ (ดลฤดี ไชยศิริ, 2563)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเรื่องพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล โดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดในทุกด้าน ทั้งด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชิปปามีส่วนช่วยส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาทางทฤษฎีดนตรีสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติจริงได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชุดการสอนที่พัฒนาขึ้น

สามารถตอบสนองต่อความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามแนวทางของการเรียนรู้เชิงรุก ข้อเสนอแนะจากการวิจัย 1) ครูผู้สอนควรนำชุดการสอนตามรูปแบบชิปปา (CIPPA Model) ไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาดนตรีอื่น ๆ เช่น การฝึกการฟัง การแต่งทำนอง หรือการบรรเลง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง 2) สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุดการสอนเชิงบูรณาการในลักษณะเดียวกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และทักษะในศตวรรษที่ 21 3) ควรมีการจัดอบรมหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบกิจกรรมตามรูปแบบชิปปา เพื่อให้ครูสามารถสร้างสื่อการสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น เช่น นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือในสถาบันการศึกษาที่มีบริบทต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบและยืนยันผลการวิจัยในภาพรวมของการใช้รูปแบบชิปปาในบริบทที่หลากหลาย 2) ควรศึกษาผลระยะยาวของการใช้ชุดการสอนตามรูปแบบชิปปา เช่น การคงอยู่ของความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้ และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังสิ้นสุดการเรียน เพื่อประเมินประสิทธิผลในเชิงลึก 3) ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ความคิด และแรงจูงใจของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาชุดการสอนในอนาคตมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม. (2562). หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. นนทบุรี: บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- กัญญา ศรีตั้ง. (2556). การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการศึกษา. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิตติวิทย์ พิทักษ์ และคณะ. (2563). สภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11(1), 225-237.
- ชัยพร สว่างวรรณ. (1 พ.ย. 2568). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์. (อนุวัชร ร้อยมา, ผู้สัมภาษณ์)
- ดลฤดี ไชยศิริ. (2563). การส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดเกมพีเคชั่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนผดุงนารี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทวีคุณ มาลีชัย. (1 พ.ย. 2568). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่. (อนุวัชร ร้อยมา, ผู้สัมภาษณ์)
- ทีศนา แหมมณี และคณะ. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปา CIPPA model. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ เลิศทองคำ และอลงกรณ์ อัครโสวรรณ. (2568). การพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทอินทรวีเชียรฉันท 11 และทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา, 7(1), 289-302.
- ศิริพงศ์ สมบูรณ์. (1 พ.ย. 2568). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด. (อนุวัชร ร้อยมา, ผู้สัมภาษณ์)

- สุดา สะดี และภาสุดา ภาคาผล. (2568). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา, 7(2), 91-102.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2554). การออกแบบการวิจัย วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรปรียา วิริโยธิน. (1 พ.ย. 2568). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง. (อนุวัชร ร้อยมา, ผู้สัมภาษณ์)
- โอภาส สุวรรณโพธิ์ และนัฐธิดา สุนทรธนผล. (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจโดยใช้ ชุดฝึกทักษะ เรื่อง การปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ. วารสารดนตรีและการแสดง, 8(2), 125-135.